

Og for det andet, så kunne jeg godt tænke mig at spørge udenrigsministeren – nu er det jo formentlig rigtigt, at det ikke er lykkedes Iran at splitte EU-landene, det klarer EU-landene formentlig nogenlunde selv, når det gælder kampen for demokrati i Iran – om ikke det var muligt, at den danske regering f.eks. på nordisk plan, skandinavisk plan, sammen med Norge, Sverige og Finland kunne tage et initiativ. Vi har jo set, at bl.a. Norge har udtalt sig i meget klare vendinger. Så var der ikke en mulighed for et initiativ på skandinavisk plan?

Gert Petersen (SF):

Jeg skal minde om, at i 1980'erne var det eneste, der kunne opnås enighed om i FN's Sikkerhedsråd med hensyn til Sydafrika, en våbenembargo. Men de sanktioner, som virkelig ramte det sydafrikanske erhvervsliv f.eks. med hensyn til kulkøb og en række andre indkøb i Sydafrika, blev indført ensidigt af Danmark i øvrigt imod den daværende udenrigsminister, men med den nuværende udenrigsministers støtte og Norges og Sveriges. Derefter greb de om sig, og det endte med, at de også slog igennem i FN.

Men det var altså noget, der blev startet af de nordiske lande, og jeg kan ikke se nogen grund til, at noget lignende ikke skulle være muligt i det her tilfælde. Med hensyn til spørgsmålet om en veldefineret demokratisk opposition osv.: Det kan man da altid diskutere. Det kunne man da også i sin tid med ANC: hvor demokratiske var de, og den slags. Der var nogle, der påstod, at det bare var kommunisterne, der havde ikklædt sig ny maske, og på samme måde er der da også diskussion om oppositionen i Iran.

Men hvis man afstår fra virkelig at demonstrere over for det iranske mullahstyre, hvor foragtet det er af hele verden, og hvordan det har sat sig udenfor, så støtter man ingen opposition i Iran – i strid med det, vi har vedtaget her i Folketinget.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Først til hr. Søren Søndergaard: Det kan diskuteres. Jeg vil erkende, at det er en diskussion værd, om de forholdsregler, der er taget over for Libyen, ikke også burde tages over for Iran. Det er i allerhøjeste grad en diskussion værd. Det, jeg kan konstatere, er, at der ikke i det internationale samfund har været en sådan. Den vurdering har ikke gjort sig gældende, men det kan selvfølgelig diskuteres.

Hvad angår et særligt nordisk initiativ, så vil jeg bedrøve både hr. Søren Søndergaard og hr. Gert Petersen med, at et sådant næppe ville kunne etableres på nuværende tidspunkt. Sverige og Finland er indstillet på at følge den EU-kurs, der er udstukket.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2188

4) Til udenrigsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Hvorledes vil den danske regering sikre, at den israelske regering tvinges til at overholde menneskerettighedsbestemmelserne i associeringsaftalen mellem Israel og EU, herunder at Israel stopper brugen af tortur og løslader de politiske modstandere, som holdes administrativt fængslet?«

Skriftlig begrundelse

Et flertal i Folketinget godkendte den 13. marts i år den danske ratifikation af associeringsaftalen mellem EU og Israel. Dermed påtog flertallet sig efter Enhedslistens opfattelse ansvaret for at sikre, at Israel overholder aftalens bestemmelser om menneskerettighederne.

Amnesty International offentliggjorde den 30. april 1997 en rapport, som dokumenterer, at Israel holder et stort antal mennesker administrativt fængslet. I en række tilfælde er der tale om mennesker, hvis eneste brøde består i, at de har ytret sig imod regeringens politik eller har været med til at organisere møder.

I rapporten omtales også tilfælde af tortur. Israels højesteret har tidligere godkendt brugen af fysiske forhørsmetoder, der strider mod reglerne om forbud mod tortur, som de er formuleret i FN's menneskerettighedserklæring.

Keld Albrechtsen (EL):

Der er jo fremkommet en rapport fra Amnesty International, som omhandler et meget stort antal fængslinger uden dom i Israel, et meget alvorligt yderligere bevismateriale, som kommer oven i det materiale, vi kender i forvejen vedrørende brug af tortur i Israel.

Israel har jo en særstatus blandt alle stater i verden, så vidt jeg ved, nemlig som det eneste land, hvor det efter israelsk lov er tilladt for